



EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

---

*Istungidokument*

---

**A7-0466/2013**

18.12.2013

**\***

## **RAPORT**

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega nähakse ette eeskirjad ja kord, mille alusel saab Gröönimaa osaleda Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemis  
(COM(2013)0429 – C7-0232/2013 – 2013/0201(CNS))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Vital Moreira

### ***Kasutatud tähised***

- \* nõuandemenetlus
- \*\*\* nõusolekumenetlus
- \*\*\*I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- \*\*\*II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- \*\*\*III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

### ***Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud***

#### **Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud**

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus *paksus kaldkirjas*. Asendatav tekst on märgistatud mõlemas veerus *paksus kaldkirjas*. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus *paksus kaldkirjas*.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida näitavad ära läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomase tekstiossa. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

#### **Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud**

Uued tekstiosad on märgistatud *paksus kaldkirjas*. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud *paksus kaldkirjas* ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

## SISUKORD

### lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT .....	5
SELETUSKIRI .....	6
MENETLUS .....	9



## EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega nähakse ette eeskirjad ja kord, mille alusel saab Gröönimaa osaleda Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemis (COM(2013)0429 – C7-0232/2013 – 2013/0201(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2013)0429),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 203, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0232/2013),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A7-0466/2013),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

## SELETUSKIRI

Kõnealune ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega nähakse ette eeskirjad ja kord, mille alusel saab Gröönimaa osaleda Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemis (COM (2013)0429), on tihedalt seotud ettepanekuga võtta vastu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2368/2002 seoses Gröönimaa kaasamisega Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi rakendamisse.

Nende mõlema ettepaneku eesmärk on anda Gröönimaale võimalus osaleda Euroopa Liiduga tehtava koostöö kaudu töötlemata teemantide Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemis. Ettepanekus esitatud kava võimaldaks importida ja eksportida töötlemata teemante Gröönimaa ja Euroopa Liidu, aga ka teiste sertifitseerimissüsteemi osaliste vahel tingimusel, et töötlemata teemantide igasugune import ja eksport on kontrollitud ning liidu asutused on sertifitseerinud ekspordi vastavalt eeskirjadele, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 2368/2002 Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi rakendamise kohta töötlemata teemantide rahvusvahelises kaubanduses.

### **Kimberley protsess**

Kimberley protsess on valitsuste, tööstuse ja kodanikuühiskonna ühine algatus, et takistada kauplemist nn konfliktiteemantidega – töötlemata teemantidega, mida määsulistele liikumised kasutavad, et rahastada sõdu seaduslike valitsuste vastu.

ÜRO Peaassamblee võttis 2000. aasta detsembris vastu teetähiseks saanud resolutsiooni A/RES/55/56, milles toetatakse töötlemata teemantide rahvusvahelise sertifitseerimissüsteemi loomist. Seda toetas ka ÜRO Julgeolekunõukogu oma resolutsiooniga 1459, mis võeti vastu 2003. aasta jaanuaris. Sellest ajast saadik on ÜRO Peaassamblee igal aastal kinnitanud oma toetust Kimberley protsessile.

Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteem on vabatahtlik valitsuste juhitud algatus, et peatada töötlemata teemantidega kauplemine, mis õhutab konflikte. Süsteemi rakendamist kontrollivad valitsused ja selline kontroll toimib alates 2003. aastast. Kimberley protsessis osalevad 54 liiget, kes esindavad 81 riiki. Kimberley protsessi osalised kohustuvad teemante importima või eksportima üksnes Kimberley protsessi osaliste vahel. Seda tõendab kaasas olev Kimberley protsessi sertifikaat, mille on välja andnud Kimberley protsessi osaline.

Euroopa Liit on süsteemi ainus osaline, mis hõlmab 28 ELi liikmesriiki. ELis vastutavad Kimberley protsessi rakendamise eest liidu kuus asutust. Iga töötlemata teemante sisaldav saadetis, mis imporditakse või eksporditakse liidu territooriumile, saadetakse ühele liidu asutustest kontrollimiseks ja alles seejärel saadetakse see sihtkohta ja lastakse ELis vabasse ringlusesse. Ekspordi puhul väljastab üks neist asutustest ELi sertifikaadi, tingimusel et need töötlemata teemandid on eelnevalt seaduslikult imporditud ELi ja nad on raskesti avatavas pitseeritud pakendis.

Ligikaudu 99,8% maailma töötlemata teemantidest toodetakse Kimberley protsessi osaliste poolt. Mistõttu on iga riigi jaoks, kes tahab teemantidega kaubelda, esimeseks oluliseks sammuks saada protsessi osaliseks, vastasel juhul ei saa ta töötlemata teemante seaduslikult eksportida. Gröönimaa ei ole riik ja seepärast ei saa ta olla Kimberley protsessi osaline.

## Gröönimaa

Pärast seda, kui Gröönimaa sai Taanilt 1979. aastal omavalitsuse staatuse, laiendati 2009. aastal oluliselt omavalitsuse pädevust, mis hõlmab ka Gröönimaa suurte hõlvamata loodusvarade majandamist. Gröönimaa ja tema peamiselt inuittidest koosnev rahvastik sõltuvad küll endiselt suurel määral välisrahastamisest (sh Taani iga-aastane toetus valitsemiskuludeks, ELi laiaulatuslik partnerlusleping ja kalandusprotokoll), kuid keskpikas perspektiivis on Gröönimaa ilmselt võimeline tulema toime jätkusuutliku isemajandamisega.

Gröönimaa on ainuke Euroopa Liidust lahkunud territoorium (1985). Gröönimaa ei ole liidu territooriumi osa, kuid ta on loetletud aluslepingute II lisas esitatud ülemeremaade ja -territooriumide loetelus. Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 198 on ülemeremaade ja -territooriumide liiduga assotsieerimise eesmärk edendada nende maade ja territooriumide majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning sisse seada tihedad majandussidemed nende ja liidu kui terviku vahel.

Praegu langeb 88% Gröönimaa SKPst kalanduse ja 0,8% mineraalide arvele. Kuid Gröönimaa kalandussektor on piiratud kalavarude, kvootide ja kliimamuutuste tõttu oma tugevust kaotamas ning seetõttu on Gröönimaa jaoks oluline mitmekesistada oma majandust ja pöörata pilk oma suurele mäetööstuspotentsiaalile. Aastal 2011 sai Gröönimaa autonoomia oma mäendussektori majandamiseks ning kehtestatud on seadused, mille alusel Gröönimaa rahvas saaks otseselt kasu mineraalide tuludest, selleks kasutatakse avalikku fondi infrastruktuuri ehitamiseks.

Kuna Gröönimaa ei ole riik, siis ei saa ta olla Kimberley protsessi osaline ega välja anda Kimberley protsessi sertifikaati ega eksportida töötlemata teemante, mis tegelikult vähendab Gröönimaa võimet ligi meelitada võimalikke investoreid oma mäetööstussektorisse. Gröönimaa omavahenditest üksi ei piisa vähegi arvestatava kaevandamisega alustamiseks.

Sellele probleemile lahenduse leidmiseks küsis Gröönimaa, kas tema staatus ülemeremaade ja -territooriumide hulka kuulvana ei võiks tal aidata assotsieeruda ELiga eesmärgil kasutada ELi sertifitseerimissüsteemi. See aitaks kindlasti kaasa Gröönimaa majandusarengule, mis on aluslepingute kohaselt sellise assotsieerimise eesmärk.

### Komisjoni kaks ettepanekut

Esitatud on kaks seadusandliku akti ettepanekut.

Käesoleva ettepanekuga võtta ELi toimimise lepingu artikli 203 alusel vastu nõukogu otsus kehtestatakse erikord töötlemata teemantide transpordiks Gröönimaa ja ELi vahel. Ettepanekuga nähakse ette ka kohustus, et kui töötlemata teemantidega kaubeldakse kolmanda riigi ja Gröönimaa vahel, peab see eelnevalt käima läbi ELi asutuse. Kuna Gröönimaa ei ole ELi tolliterritooriumi osa, tuli leida usaldusväärne lahendus, et kehtestada menetlus, mille alusel ELi toll saaks aktsepteerida või vabastada saadetisi, mis koosnevad [Gröönimaal kaevandatud või sinna saadetud] töötlemata teemantidest, lähtuvalt Gröönimaa asutuse välja antud tõendavast dokumendist [või Kimberley protsessi sertifikaadi koopiast, mida on tõendanud üks liidu asutustest]. Muud nõuded seoses saadetistega Gröönimaale või Gröönimaalt, nagu raskesti avatavad pakendid, on sarnased nõuetega, mis on sätestatud määruses 2368/2002.

ELi toimimise lepingu artikli 203 kohaselt võtab nõukogu otsuseid vastu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal. Euroopa Parlamendiga üksnes konsulteeritakse.

Teise ettepaneku [ettepanek võtta vastu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2368/2002 seoses Gröönimaa kaasamisega Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemi rakendamisse (COM (2013) 0427)] aluseks on ELi toimimise lepingu artikkel 207 ja selles käsitletakse määruse 2368/2002 teatavaid muudatusi, mis on vajalikud selleks, et Gröönimaa saaks osaleda ELi sertifitseerimissüsteemis. Nende muudatuste põhisisu on see, et sertifitseerimissüsteemi kohaldamisel käsitletakse liidu ja Gröönimaa territooriumi ühe üksusena, millel ei ole sisepiire (artikkel 1). Viide Gröönimaale oli vaja lisada mõningatesse teistesse artiklitesse ja kehtestati alternatiivne tingimus Gröönimaal kaevandatud teemantide sertifitseerimiseks.

ELi toimimise lepingu artikkel 207 käsitleb ühist kaubanduspoliitikat, mille üle hääletatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt (kaasotsustamine).

Nõukogu otsus jõustub üksnes siis, kui on heaks kiidetud määruse (EÜ) nr 2368/2002 muutmine, millega nähakse ette Gröönimaa kaasamine sertifitseerimissüsteemi.

### **Raportööri hinnang**

Kimberley protsess on oluline innovaativne vahend, et takistada kauplemist nn konfliktiteemantidega – töötlemata teemantidega, mida määsulistele liikumised kasutavad, et rahastada sõdu seaduslike valitsuste vastu. Euroopa Liit on selles protsessis aktiivne osaline ja soovib täita positiivset rolli, et muuta protsess veelgi tõhusamaks.

Raportöör soovib juhtida tähelepanu kodanikuühiskonna ja tööstuse kaasamisele, mis on hea algus (kuid muidugi mitte tagatis) selleks, et muuta protsess kaasavaks, koostööpõhiseks ja tulemuslikuks. Kimberley protsess on olnud edukas. 1990. aastate keskel ja lõpus moodustasid konfliktiteemandid 15% maailma iga-aastasest töötlemata teemantide toodangust koguväärtusega 10 miljardi USA dollarit (7,7 miljardit eurot). Nüüd on see osakaal vähem kui 1% töötlemata teemantide toodangust, mille koguväärtus on praegu umbes 13 miljardit USA dollarit (9,5 miljardit eurot). Osaliselt on sellele kaasa aidanud Kimberley protsessi läbirääkimised ja rakendamine.

Teretulnud peaks olema iga riik, kes soovib ühineda ning eeskirju järgida ja neid tõhusalt rakendada. Seepärast kiidab raportöör heaks komisjoni loova lahenduse, mille kohaselt Gröönimaa sidumiseks ELi sertifitseerimissüsteemiga kasutatakse ära seda, et Gröönimaa on ülemeremaa ja -territooriumina assotsieeritud liiduga.

Raportöör soovib, et Euroopa Parlament hõlbustaks selle probleemi kiiret lahendamist. Komisjoni esildatud muudatused teenivad just seda eesmärki. Seepärast soovib raportöör neid ettepanekuid toetada muudatusettepanekuid esitamata.



## MENETLUS

<b>Pealkiri</b>	Gröönimaa osalus Kimberley protsessi sertifitseerimissüsteemis	
<b>Viited</b>	COM(2013)0429 – C7-0232/2013 – 2013/0201(CNS)	
<b>EPga konsulteerimise kuupäev</b>	24.7.2013	
<b>Vastutav komisjon</b> istungil teada andmise kuupäev	INTA 10.10.2013	
<b>Arvamuse esitaja(d)</b> istungil teada andmise kuupäev	AFET 10.10.2013	DEVE 10.10.2013
<b>Arvamuse esitamisest loobumine</b> otsuse kuupäev	AFET 9.7.2013	DEVE 9.7.2013
<b>Raportöör(id)</b> nimetamise kuupäev	Vital Moreira 10.7.2013	
<b>Arutamine parlamendikomisjonis</b>	16.9.2013	27.11.2013
<b>Vastuvõtmise kuupäev</b>	17.12.2013	
<b>Lõpphääletuse tulemus</b>	+: –: 0:	25 0 0
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed</b>	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Maria Badiá i Cutchet, Nora Berra, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Andrea Cozzolino, George Sabin Cutaş, Marielle de Sarnez, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Iuliu Winkler	
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed</b>	Catherine Bearder, Derk Jan Eppink, Béla Glattfelder, Peter Skinner, Jarosław Leszek Wałęsa	
<b>Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)</b>	Reimer Böge	
<b>Esitamise kuupäev</b>	19.12.2013	